

तः शब्दके शोषोपलब्धे च विनिर्दिशेत् । भगवत्पुत्रं तथा
 पृष्ठे चत्वारिंशच्च पञ्च च । शोषा पञ्चदशास्थिः स्याज्ज-
 ल्मेकैकं तथा हनुः । तन्मूले द्वे ललाटाक्षिगण्डे नासा
 धनास्थिका । पार्श्वकाः स्यात्तकैः सार्द्धैर्ननुदैश्च द्विसप्ततिः ।
 द्वौ शङ्कुौ कपालानि चत्वारि शिरसस्तथा । उरःसप्तदशा-
 स्थीनि पुरुषस्यास्थिसंपदः । “अस्थिभिरस्थीनि मांसैर्मा-
 सानि त्वचा त्वचम्” इति श्रुतिः “मलमूलपुरीषास्थि निर्गतं
 ह्यशुचि स्मृतम्” मनुः अत्रार्थे कन् । अस्थिकं तत्रार्थे ।
 अस्थिकत् पु० क-क्विप् ईत० । अस्थिकारके भेदसि धातो ।
 यथा भेदमोऽस्थिकरत्वं तथोक्तम् अस्करशब्दे ५५८ पृष्ठे ।
 अस्थिच्छलित न० “काण्डकमन्त्रकर्म चूर्णितं पिच्छितमस्थि-
 च्छलितं काण्डभग्नं मज्जातुगतमतिपातितं वक्रं क्लिप्तं
 पाटितं स्फुटितपिपितं द्वादशविधमिति” काण्डभग्नमुपक्रम्य
 “पार्श्वयोरस्थिहीनोद्गतमस्थिच्छलितमिति” सुश्रुतोक्ते
 काण्डभग्नरूपरोगनिदानभेदे ।
 अस्थिज पु० अस्थौ जायते जन-ड । अस्थिधातोर्जाते मज्जनि
 यथा चास्थोमज्जजन्म तथोक्तमस्करशब्दे ५५८ पृष्ठे ।
 अस्थिति स्त्री अभावे न० त० । १ स्थित्यभावे अस्थैर्ये ।
 “अस्थितेश्च शरीरस्य पुंसां चैवायुयः क्षयात् । आनन्यात्
 कुलधर्माणां द्वादशाहः प्रशस्यते” इति स्मृतिः । अस्थितिः
 सङ्गीतसुरजध्वनीनाम्” काद० । २ मर्यादाभावे । न० व० ।
 ३ मर्यादान्मन्ये ४ स्थैर्यान्मन्ये च ति० ।
 अस्थितुण्ड पु० अस्थौ कठिनं तुण्डमस्य । विहङ्गमे ।
 अस्थिधन्वन् पु० अस्थि अस्थिमयं धनुरस्य अनङ् समा० ।
 शिवे । [पिङ्गराकारे कङ्काले ।
 अस्थिपञ्जर पु० अस्थि पञ्जर इव । शरीरस्यास्थिसङ्घे
 अस्थिप्रक्षेप पु० मृतस्यास्यां गङ्गाजले विधानेन प्रक्षेपः ।
 विधानेन मृतस्यास्यां गङ्गाजले क्षेपणे तत्राकारश्च आदिपु०
 “भागीरथी यत्र यत्रास्ति तीर्थे कुलद्वये चापि यदा विपन्नः ।
 तदा तदा तत्र तस्याथ भक्त्या भावेन चास्थीनि विनिक्षे-
 पेच्च । स्नात्वा ततः गङ्गागम्येन सिक्त्वा हिरण्यमध्या-
 च्छतिलैश्च योज्य । ततश्च मृतपिण्डपुटे निधाय पश्यन्
 दिशं प्रेतगणोपगूढाम् । नमोऽस्तु धर्माय वदन् प्रविश्य
 जलं स मे प्रीत इति क्षिपेच्च । उच्यते भास्वन्मवेक्ष्य
 सूर्यं स दक्षिणां विप्रसुखाय दद्यात्” । “एतद्वृद्धं तीर्थ-
 चिन्तामणौ अन्यथा पठितम्” तद्वयथा । “स्नात्वा-
 तयोसौर्यं च भास्करञ्च दृष्ट्वा प्रदद्यादथ दक्षिणान्तु”
 इति । “एवं कृते प्रेतपुरस्थितस्य स्वर्गे स्थितिः स्याच्च

महेन्द्रतुल्या” इति च । तत्प्रयोगश्च प्रा० त० इत्यः ।
 अस्थिभञ्ज पु० अस्थि भञ्जयति भञ्ज-अण् । (हाङ्गिगता)
 १ पक्षिणः, २ कुकुरे च । भुज-क्विप् । अस्थिभुगादयोष्यत् ।
 अस्थिभङ्ग पु० अस्थौ भङ्गः । अस्थिभङ्गने “अस्थिभङ्गे गवा-
 ज्ञैव लाङ्गूलस्य च भेदने” स्मृतिः ।
 अस्थिमत् ति० अस्थीनि रन्त्यस्य मतप । अस्थियुक्ते
 प्राणिनि “अस्थिमतां तु सत्त्वानां सहस्रञ्च प्रमाप्य च ।
 पूर्णं वानस्यनस्यां तु मृद्वहत्याव्रत चरेत्” । किञ्चिदेव
 तु विप्राय दद्यादस्थिमतां वधे । अनस्यां चैव हिंसायां
 प्राणायामेन शुध्यति” मनुः अस्थिमतां ककलासादीनाम-
 नस्यां मत्तुणादीनाम्” कुल्लू० । [निर्मिते अस्त्रादौ ।
 अस्थिमय ति० अस्थौ विकारः मयट् क्तिवां ङीप् । अस्ति
 अस्थिमाला स्त्री अस्थिनिर्मिता माला । अस्थिनिर्मित-
 शुटिकायां १ मालायाम् ईत० । २ अस्थिभ्रंशौ च ।
 अस्थिमालिन् पु० अस्थिमयो मालाऽस्यस्य इति । शिवे ।
 अस्थियुज पु० अस्थि युनक्ति युज-क्विप् । (हाङ्गोङ्गा)
 हस्तिशुण्डाद्वे । [ध्वजनाम्” काद० ।
 अस्थिर ति० न० त० । स्थिरभिन्ने चञ्चले । “अस्थिरत्व
 अस्थिविग्रह पु० अत्यन्तकथत्वात् अस्थिसारो विग्रहो देहो
 ऽस्य । १ शिवानुचरे भङ्गरीटे । २ अतिशीर्से देहे ति० ।
 अस्थिशृङ्खला स्त्री अस्यां शृङ्खलेव योजनहेतुः । (हाङ्-
 जोङ्गा) पन्थिमति वृत्ते । “काण्डं त्वग्विरहितमस्थि-
 शृङ्खलाया मासाङ्गं द्विदलमकञ्चुकं तदर्द्धम् । सम्पिष्टं स्मृतम् ।
 ततस्त्रिलस्य तैले संपक्वं वटकमतीव वातहारि” वैद्य० ।
 अस्थिशेष ति० अस्थिमालं शेषोऽस्य । मांसादिन्मन्ये अतिक्रमे ।
 अस्थिसंहार पु० अस्थीनि संहारति योजयति सम्+ह-अण्
 (हाङ्गोङ्गा) पन्थिमति वृत्ते । “अस्थिसंहारकः प्रोक्तो
 वातश्लेष्महरोऽस्थि युक् । उष्णः सारः क्षमिन्नश्च दुर्लभो-
 ऽक्षिरो गजित् । कृशः स्वादुर्लघुर्दृष्टः पाचनः पिचलः
 स्मृतः” भा० प्र० । [हृ-ण्वल् । (हाङ्गोङ्गा) पन्थिमति वृत्ते
 अस्थिसंहारिका स्त्री अस्थीनि संहारति योजयति सम्+
 अस्थिसञ्चय पु० मृतस्यास्यां गङ्गाजले प्रक्षेपार्थं सञ्चयः । गङ्गायां
 प्रक्षेपार्थं प्रथमादिदिने मृतस्य अस्थिसंपदहे “नान्येदि-
 नांस्थिसञ्चयः स्मृतिः” ल्युट् । अस्थिसञ्चयनमप्यत्र न० ।
 अस्थिसञ्चयनञ्च प्रथमादिदिनेषु कार्यम् । यथाह-
 संवत्सः । “प्रथमेऽङ्गि तृतीये वा सप्तमे नवमे तथा ।
 अस्थिसञ्चयनङ्कार्यदिने तद्गोतजैः सह” । कश्चित् “हि-
 तीये त्वस्थिसञ्चय” इत्युक्तम् । वैष्णवे तु “चतुर्थे दिवसेऽस्थि